

на визначення проміжних та кінцевих цілей навчання, вибудовувати педагогічний процес у відповідності до інтересів та потреб того, хто навчається. Як наслідок, це дозволить оптимізувати процес навчання, диференціювати та індивідуалізувати його, створити умови для вияву і розвитку здібностей, також активності, ініціативи та творчості.

Можна стверджувати, що саме під час педагогічної практики майбутні викладачі акумулюють всі свої знання, які вони здобули під час навчання, і відшліфовують всі складові своєї компетенції та закладають фундамент педагогічної майстерності.

*М. А. Богорад, І. А. Баляєна, старш. викл.,
кафедра педагогіки та психології*

ЗАСТОСУВАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІКИ»

Педагогічна наука твердить: щоб навчати цікаво та ефективно, треба правильно вибрати методи навчання. Для підвищення ефективності засвоєння знань, набуття професійних вмінь та навичок у сучасній освіті все більшого поширення набувають тренінгові освітні технології. Саме їх можна назвати каталізаторами процесу викладання та навчання. Адже пізнавальна активність — це посилена діяльність того, хто навчається.

Засобом активізації навчального процесу можна вважати педагогічний тренінг, в якому приймають участь студенти третього курсу обліково-економічного факультету впродовж другого семестру. Головним завданням для учасників тренінгу є виявити свої знання з економічних предметів шляхом викладання конкретної економічної теми для інших учасників групи, продемонструвати різні засоби співпраці з аудиторією та можливості керування роботою та увагою слухачів. Основний зміст діяльності під час тренінгу полягає в тому, що кожен студент самостійно готує дидактичний матеріал для проведення навчального заняття: опрацьовує економічну та педагогічну літературу, розробляє конспект міні-лекції, структурно-логічну схему теми, готує наочність, а саме: схеми, таблиці, графіки, діаграми, економічні

загадки, ребуси, кросворди тощо. Креативність та творчий підхід студентів при розробці різноманітних завдань дуже часто викликає захоплення. Поряд із традиційними завданнями для контролю знань (вхідні тести, задачі, контрольні запитання до теми, тести різних рівнів складності) це завдання з елементами гри та командного змагання. Атмосфера здорової конкуренції виникає і між самими презентуючими в оригінальності і неординарності стимулів, що пропонуються як винагорода для учасників тренінгу, хоча найкраще підвищують мотивацію до активної участі додаткові бали.

Найбільш цікавими для студентів є підготовка і проведення активних методів навчання, таких як: ділова гра, рольова гра, дискусія, мозковий штурм, метод аналізу конкретних ситуацій, конференції ідей тощо. Для їх розробки студенти використовують проблемні ситуації, соціально значимі та актуальні питання, які зачіпають «за живе» і містять певне протиріччя. В цьому випадку відбувається навчання не пам'яттю, а думкою. Саме такий підхід найкраще реалізує виховну та розвиваючу функцію освіти, адже відбувається інтенсивний обмін думками і світоглядницькими позиціями. В той же час відкривається неосяжний простір для реалізації неперевершеного студентського гумору, інколи акторським здібностям, що звичайно підвищує ефективність навчання, адже відомо, цікаво навчатися — добре навчатися.

При проведенні педагогічного тренінгу кожен студент вчиться аналізувати та оцінювати роботу своїх колег і виставляти експертну оцінку. Найчастіше критеріями при оцінюванні виступають вміння пояснити лекційний матеріал — виділити головне, навести приклади, поєднати з сучасністю, використати наочність як ілюстрацію або доказ і, власне, самому вільно володіти навчальним матеріалом.

Особлива увага приділяється вмінню організувати і провести дискусію або обговорення, простимулювавши інтенсивний і вільний обмін думками, в той же час, не допустивши в аудиторії хаосу. Найкращим інструментом в цьому випадку будуть питання, тому важливо вміти їх використовувати.

На оцінювання презентації кардинальним чином впливає вміння організувати співпрацю з аудиторією, контакт зі слухачами, мовні навички, чіткість і інтонація вимови, впевненість у собі, вміння рухатися і, навіть, відповідний зовнішній вигляд. Також важливо, як студент вміє оцінити роботу аудиторії, розподілити матеріал за часом.

При підведенні підсумків експерти обов'язково формулюють поради щодо покращення запропонованої презентації.

Таким чином, педагогічний тренінг сприяє більш ефективному засвоєнню навчального матеріалу студентами та розвитку організаторських і педагогічних здібностей майбутніх фахівців з економіки, також є яскравою ілюстрацією методу опанування певних знань через навчання інших.

Т. А. Бондар, канд. екон. наук, доц.,
кафедра бухгалтерського обліку

ЗНАЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ

В умовах інтеграції України в світову спільноту суспільство відчуває необхідність у фахівцях з економіки, які б уособлювали ґрунтовні професійні знання, творче мислення та інтелектуальний потенціал. У теперішніх умовах організації навчального процесу досить складно підготувати фахівців з творчим потенціалом та готовністю «навчатися протягом усього життя». Для досягнення такої мети сучасна освіта має бути направлена на розкриття індивідуальних здібностей кожного студента, виявлення його особистих уподобань, посилення активності самостійності студентів у поєднанні з педагогічним управлінням.

Активність студентів, як правило, проявляється в готовності виконувати навчальні завдання, бажанні самостійної діяльності, свідомому виконанні завдань, систематичності освіти, прагненні підвищити свій власний рівень тощо. З активністю безпосередньо сполучається ще одна важлива сторона мотивації освіти студентів — самостійність, яка пов'язана з визначенням об'єкта, засобів діяльності, здійсненням її студентом без допомоги викладачів.

Тому умови навчання сьогодні вимагають від викладачів вміння організовувати, а від студента — здійснювати самостійно навчальну діяльність. Метою освіти має бути не просто здобуття відповідних знань, а виявлення такої форми активності студента, якою забезпечується формування професійних і соціальних якостей особистості фахівця.